

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 17 januara 1936
God. VII • Broj 3

BRAT ADAM ZAMOJSKI

Povodom njegovog povlačenja s vodstva Saveza poljskog Sokolstva

Glavna skupština Saveza poljskog Sokolstva, koja je održana u Varšavi dne 5 i 6. o. m., a o kojoj smo opširnije izvestili u poslednjem broju našeg lista, pokazuje nam, da su na vodstvu ove naše bratske organizacije nastale važne promene. Ovoj skupštini predsedavajuće je starešina brat Zamojski, koji je na koncu svog govora, kojim je skupštu otvorio, izjavio, da ustraje pri svojoj demisiji kao starešina Saveza poljskog Sokolstva i da mu više ne bi bilo moguće da prihvati eventualni ponovni si o izbor za starešinu Saveza. Tu svoju odluku obrazložio je svojim ozbiljno narušenim zdravstvenim stanjem, koje ga već od poduzetog vremena preči da bi mogao potpuno da se posveti odgovornoj i teškoj dužnosti starešine poljskog Sokolstva.

Poznamo brata Adama Zamojskog već preko jednog desetljeća i znademo, da je njegova odlučena izjava dobro promišljena i da je osnovana na stvarnim razlozima. Otkada mu je pred nešto šest godina umrla njegova supruga Marija, plemenita žena, odlična Poljakinja i odusevljena patriotkinja, brat Zamojski teško je snosio taj najteži udarac kojim je sudbina pogodila njega lično i njegov rod. Od tada povukao se i tražio uteh u sokolskom radu, ali njegove fizičke sile počele su da tako slabe, da je tek s najvećim naporom mogao da odgovara svojim sokolskim dužnostima. Konačno se sada odlučio da prepusti svoje mesto starešine Saveza poljskog Sokolstva mladoj i svezoj sili, koju je skupština pronašla u ličnosti brata Areševskog, novog starešine Saveza poljskog Sokolstva.

Moguće, da su na ovaj korak brata Zamojskog uplivali i drugi razlozi, koji su ga valjda još jače učvrstili u ovu njegovu odluci. Doduše, izgleda da ni prilike pod kojima je delovalo poljsko Sokolstvo poslednjih godina nisu bile najbolje i najpovoljnije, ali ove prilike — kako je to naglasio na sadanju glavnoj skupštini i sam brat Zamojski — u poslednje doba znatno su se pobravile i danas su dosta povoljnije, da poljsko Sokolstvo može uspešno da razvije svoj rad. Odlučno ali ipak uvek taktično postupanje brata Zamojskog, koji je uvek stajao na beskompromisnoj slovenskoj liniji i nije dozvoljavao u tome pogledu nikakvih kolebanja ni popuštanja, bez sumnje je dovelo do razveselijivih uspeha u poljskom Sokolstvu, a koji se danas, u povoljnijim prilikama za rad i napredak poljskog Sokolstva ocituju tako vidno. S time je brat Zamojski učinio svoju otadžbinu najzaslužniju delo. Tako je po njegovu sudu za nj nadošlo vreme, kada može da se povuče s vodstva, prepustajući ovo drugome bratu, koji će na sokolskom polju nastaviti oranjem tamo, gde je prestao njegov prethasnici.

I još nešto je naglasio brat Zamojski u svome govoru, a što mi primarno na znanje s najvećom radošću. Naime, da je popustila politička napetost između Poljske i Českoslovačke, koja se radi raznih incidenta u poslednjih nekoliko meseci bila do skrajnosti zaostrišta i tako sve dublje kopala neprijateljski jaz među dve susedne države — narodne zablude. Sve je to

Mi i naš politički život

Prilike u kojima živimo pune su dogadaja, koji moraju svraćati na sebe pažnju svakog onog, koji se i malo interesira za narodni život. Dejstvo tih dogadaja mora i zabrinuti svakog onog, koji i malo oseća za ovu zemlju, za ovaj narod i koji i malo hoće da pogleda u budućnost, koju ti dogadaji mogu diktirati.

Nesumnjivo je, da su već u prvim počecima našeg narodnog života, pri prvim organizatornim aktima, počinje ne teške greške, osnovane na zablude svog vremena i uskog shvaćanja. Već prvi počeci političkog života bili su osnovani na jednoj skroz pogrešnoj i štetnoj bazi, što je imalo za posledicu, da se vremenom stvore zablude i pobraku značenja izvesnih pojmoveva, koja su kasnije svesno podržavana kroz sve ovo vreme do dana današnjeg. Uticajem raznih kulturnih i drugih činilaca stvorene plemenske i verske razlike među našim narodom uzete su za bazu na kojoj se izgradila politički program pojedinih grupa. Već samim tim naš politički život nosi u sebi klicu bolesti, koja se kasnije tako snažno razvila, da je zatrovala celi naš ne samo politički već uopće društveni život. Politički život stvoren na verskoj i plemenskoj bazi morao je doskora kočiti onaj razvoj za kojim je težio narodni život i umesto da uklanja one vremenom i drugim faktorima stvorene razlike on je te razlike potencirao, ističući ih kao svoja osnovna načela u političkoj borbi. To je bilo u interesu samo onih bezobzirnih i sebičnih političara, koji nakon ujedinjenja izmislile kavana, gde su se mnogi od njih mirno odmarali, prateći iz Sigurne zavetnice herojsku borbu za opstanak po novinama i časopisima i koji se zatim postavise za narodne vode. Zloupotrebljavajući veru i plemensko obeležje, koji će se Jasno ispoljavati u svim vanjskim delima njegovih nosilaca u privatnom i javnom životu. Htelo se je preteći vreme i drugim često nezgodnim sredstvima i nespretno postići brzo željeni cilj; greška koja je urodila teškim posledicama svuda. Na tom osnovu tako vraćen je politički život narodu. Tome životu htelo se dati jedno zajedničko obeležje, jugoslovensko, kako bi se onemogućile prijašnje greške. Da, ali to su hteli oni odozgo i već je to moglo izazvati prereakciju nego slaganje. Novi politički život nosio je obeležje jugoslovensko, ali bez duha jugoslovenskog. Stari političari, osim novog imena i programa na bazi jugoslovenskoj ne donese ništa novog u politički život. Narod je međutim poverovan, da je tim za uvek pokopan onaj stari nepravredni i loši politički život, pun nejednakosti, korupcije, protekcije i svega što je bolelo. Umesto plemena i vere uzeo se novo obeležje, politički život se obukao u novo ruho, jugoslovensko, ali načalost prividno. I kao što se pre uzimala vera i plemje za političku bazu i parolu propagande, sada se za to uzeo zajedničko obeležje i Srbija i Hrvati i Slovenaca — jugoslovensko. Jugoslovenska nacionalna ideja uzeta je ne kao osnov program, već kao cimer, parola, sredstvo u propagandi i agitaciji. Jugoslovenstvo je postalo sredstvo u političkoj borbi i stari i novi političari u žudnji za vlašću i ugleđom uzeće ga kao najprikladnije. Tako je najednom Jugoslovenstvo dobilo karakter političke struje, a izgubilo je svoje uživo nacionano obeležje, ono se najednom zaslugom političkih propagatora, koji u duši nisu bili. Jugosloveni, razvedeno, izgubili svoj idealni smisao, svoje uživo značenje kao konačna fazija svih naših narodnih težnji. A uz to nadolazio je i pritisak teškog hladnog talasa privredne krize, koji je zahvatilo i narod u Jugoslaviji. Narod u svojoj nevolji oseća kako se kvalifikacije stišu ne uvek ispravnim načinom i da se najednom Jugoslovenstvo smatra za takvu kvalifikaciju i da se može steći i dekretem, legitimacijom ili iskaznicom, da si član neke nacionalne organizacije. Uvidelo se ubrizgo, da političari s jugoslovenskim imenom nemaju ni jugoslovenskog programa, a nit i da im na srcu leži opća dobrobit. Narod, najširi njegovi slo-

dovelo do političkog haosa, koji je zapretio potpunim rasulom krvlju stecenih tekovina i radi toga morao je taj i takav politički život biti prekinut. Prekinut je politički život, koji je bio sazdan na verskom i plemenskom osnovu i ispunjenom netrpeljivošću i mržnjom, koja nije znala granica.

Dodata je perioda zatišja. Kušalo se je u jednom nepolitičkom životu, praviti u narodu ono što su prijašnje stranke pokvarile. Uklonili su se vidljivi znaci narodne podvojenosti i celokupnog života dalo se jedno jedinstveno obeležje — jugoslovensko. Umetstvo starih plemenskih obeležja, srpsva, hrvatsva i slovenstva, uzeto je novo jedinstveno, umesto starog podvojenog duha kušalo se dati svemu novi duh — jugoslovenski. Ali od mnogih sprovođnika ove spasoносне namisli pri tom se nije vodilo dovoljno računa o veličini i osetljivosti problema koji se rešavaju, da rešavanje jednog pitanja kao što je nacionalno. Zaboravilo se, da nije dosta jedno ime, jedno obeležje, već da treba usaditi u dušu to i to obeležje, koje će se jasno ispoljavati u svim vanjskim delima njegovih nosilaca u privatnom i javnom životu. Htelo se je preteći vreme i drugim često nezgodnim sredstvima i nespretno postići brzo željeni cilj; greška koja je urodila teškim posledicama svuda. Na tom osnovu tako vraćen je politički život narodu. Tome životu htelo se dati jedno zajedničko obeležje, jugoslovensko, kako bi se onemogućile prijašnje greške. Da, ali to su hteli oni odozgo i već je to moglo izazvati prereakciju nego slaganje. Novi politički život nosio je obeležje jugoslovensko, ali bez duha jugoslovenskog. Stari političari, osim novog imena i programa na bazi jugoslovenskoj ne donese ništa novog u politički život. Narod je međutim poverovan, da je tim za uvek pokopan onaj stari nepravredni i loši politički život, pun nejednakosti, korupcije, protekcije i svega što je bolelo. Umesto plemena i vere uzeo se novo obeležje, politički život se obukao u novo ruho, jugoslovensko, ali načalost prividno. I kao što se pre uzimala vera i plemje za političku bazu i parolu propagande, sada se za to uzeo zajedničko obeležje i Srbija i Hrvati i Slovenaca — jugoslovensko. Jugoslovenska nacionalna ideja uzeta je ne kao osnov program, već kao cimer, parola, sredstvo u propagandi i agitaciji. Jugoslovenstvo je postalo sredstvo u političkoj borbi i stari i novi političari u žudnji za vlašću i ugleđom uzeće ga kao najprikladnije. Tako je najednom Jugoslovenstvo dobilo karakter političke struje, a izgubilo je svoje uživo nacionano obeležje, ono se najednom zaslugom političkih propagatora, koji u duši nisu bili. Jugosloveni, razvedeno, izgubili svoj idealni smisao, svoje uživo značenje kao konačna fazija svih naših narodnih težnji. A uz to nadolazio je i pritisak teškog hladnog talasa privredne krize, koji je zahvatilo i narod u Jugoslaviji. Narod u svojoj nevolji oseća kako se kvalifikacije stišu ne uvek ispravnim načinom i da se najednom Jugoslovenstvo smatra za takvu kvalifikaciju i da se može steći i dekretem, legitimacijom ili iskaznicom, da si član neke nacionalne organizacije. Uvidelo se ubrizgo, da političari s jugoslovenskim imenom nemaju ni jugoslovenskog programa, a nit i da im na srcu leži opća dobrobit. Narod, najširi njegovi slo-

jevi, naš seljak, kojiume i znače najvruće voleti ovu zemlju, jer on je u znoju svome obraduje, on je tesno sa nju vezan, taj narod oseća je da se nešto što on može voleti nameće i upotrebjavaju za sve svrhe i ciljeve. I dok tako političari krnje jednu užvišenu ideju, jedno zajedničko ime celom narodu i iskoriscuju na način svojstveno politici u svoje sebične svrhe, dole iskreni Jugosloveni s bolom u duši gledaju kako se kalja i omražuje ono, što je najsvetije i najdražje i kako se suprot interesima i naroda i države onemogućuje onaj razvoj, koji jedini vodi boljim danima.

Najednom političke partije uzimaju monopol nacionalnog odgoja i kušaju ga svuda provesti. Dadoće se našem nationalnom odgoju svoje obeležje i dovede do toga, da su staru brkanja pojmove ponovo iskršla. Prestalo se praviti razliku između politike onih koji vladaju i države i kao posledica svega nastalo je jedno mučno doba koje proživljujemo, gde su stare zablude ponovo iskršle sa starim ljudima. Ponovo se čuju plemenska obeležja i verske razlike, a politička manja zaboravlja, da i za nju ima granica, koje se ne sme preci, ako se neće da bude odgovoran za štetne posledice.

Sokolstvo živi i živelj je kroz ovu periodu političkog života i gibanja u našem narodu. Da bi sačuvalo glavne smernice svoga rada usmerene u pravcu: jedan narod — jedna jedinstvena država, Sokolstvo se strogo ogradilo od politike. Ono je visoko diglo zastavu jugoslovensku kao simbol jednog nacionalnog duha i pozvalo pod nju sve ono koji hoće da idu njegovim putem. Svesno, da se budućnost naroda našega ne može graditi niti na plemenskoj niti na verskoj podlozi, ono se daleko držalo od političkog zaborava, ostavljujući svom članstvu dodušnu slobodu pri političkom opredeljivanju, ali u smislu sokolskih načela.

Jugoslovenstvo je nad političkim grupama i programima, ono mora biti opće narodno, ne radi toga jer to hoće onaj koji upravlja, već zato što to naš narod oseća i što to traže narodni interesi. Kao takvo ono mora biti temelj svakog političkog programa bez da se to naročito ističe i naglašava; to se mora podrazumevati. Ono mora biti misao dobiti u svakom i da mu služi kao legitimacija i lažna krinka njegovog programa. Politika i njene tvorevine — stranke — podvrgnute su čestim promenama, njihova trajanja su često vremenski vrlo ograničena, sredstva u radu često ispod nivoa koji se mogao nazvati moralnim, a svrhe političke ne mogu se jednostavno smatrati istovetnim s nacionalnim težnjama i osećajima.

(Nastavak na str. 2.)

zašto ko stupa u taj pokret, a naročito bez obzira na činjenicu, da se nacionalno obeležje ne stvara dekretom. Sokolstvo je opažalo, da će tim jugoslovenska ideja izgubiti svoje najlepše, da će izgubiti svoju vrednost, svoj smisao i svoj sadržaj. Ono je bilo protiv Jugoslovenstvu po legitimaciji, po busanju u grudi i isticanjem svuda i svagde osim na radu. A naročito Sokolstvo ne može da odobri da neko monopolise nacionalni odgoj i da onda taj pogrešno provodi, istovetujući ujedno nacionalna pitanja zajedno s političkim, stranačkim, plemenskim i verskim. A konačno, nadasne se kosilo i kosi sa sokolskim principima, da se Jugoslovenstvo uzme kao politička partija pojedinih stranaka. Bolna sadašnjost najbolje govori, koliko je to bilo kobno. Sokolstvo je svesno, da se celi naš život i rad svakog pokreta i svake organizacije mora kretati u smjeru i duhu jugoslovenskom, jer samo taj put vodi rešenju mutnih naših pitanja, koja kroz kraljice izleže iz istorije političara, čija bi karijera bila s rešenjem tih pitanja pokopana. Ne možemo nikako odobriti da se Jugoslovenstvo kao nacionalno obeležje, kao pokret, upregne u bilo čiju kolu i da mu služi kao legitimacija i lažna krinka njegovog programa. Politika i njene tvorevine — stranke — podvrgnute su čestim promenama, njihova trajanja su često vremenski vrlo ograničena, sredstva u radu često ispod nivoa koji se mogao nazvati moralnim, a svrhe političke ne mogu se jednostavno smatrati istovetnim s nacionalnim težnjama i osećajima.

Jugoslovenstvo je nad političkim grupama i programima, ono mora biti opće narodno, ne radi toga jer to hoće onaj koji upravlja, već zato što to naš narod oseća i što to traže narodni interesi. Kao takvo ono mora biti temelj svakog političkog programa bez da se to naročito ističe i naglašava; to se mora podrazumevati. Ono mora biti misao dobiti u svakom i da mu služi kao legitimacija i lažna krinka njegovom duhu. Rad politički uopće mora biti jugoslovenski, a ne da Jugoslovenstvo bude okarakterisan partizanstvom. Sokolstvo mora da uvek ustanje protiv toga, da uživaju jugoslovenska ideja, koja je decenijama i decenijama tijanjala u dušama dalekovidnih rođoljuba, i najvećih i najboljih sinova svega našeg naroda, sada kada ima pravo na svoje puno ostvarenje profaniše i kompromituje u političkoj borbi bilo koje grupe s desna, kao ni da se napada, progoni i obešćajuće od svih onih s leva, i svi ovi redom treba da znaju, da je Jugoslovenstvo država, da je ono pojam, oblik i sadržaj našeg državnog i narodnog jedinstva, da ono je sinteza svih najvećih i najpozitivnijih naših težnja i naših stojanja prošlosti, današnjice i budućnosti naše, inačišći i najdragoceniji simbol narodnih idea i ove naše danas ujedinjene narodne zajednice. I zato svi redom i bez razlike počinjavaju najveći greh i zločin, kada partijsku politiku mešaju i konfundiraju s Jugoslovenstvom, jedni uzimajući ga za svoj partijski cimer, a drugi suprostavljajući mu razne partikularizme, plemen-

prekaljenog Sokola, te je pomirbenim načinom delovanju na sve strane, gde god mu je to bio otvoren put i dokle god je mogao da dospre njegov glas, koji je opominjan i mirio. I nakon svih tih napora, iz kojih se diže simpatičan lik brata Zamojskog, nadošao je dan kada je mogao da sa zadovoljstvom konstatuje pozitivan uspeh svih tih svojih istinskih slovenskih sokolskih nastojanja. To je uspeh, koji velika sokolska porodica iskreno pozdravlja i koji nasledniku brata Zamojskog daje mogućnosti da nastavi delo svoga prethasnika u duhu i na temelju slovenskog bratstva. Uostalom, novi starešina poljskog Sokolstva, brat Areševski, je odmah nakon izbora već na skupštini takoder izjavio, da će se njegov rad kretnati u smislu sokolskih i nacionalnih načela.

Držimo, da je brat Zamojski time svoju dužnost u Savezu poljskog Sokolstva, kao i prema svojoj otadžbini i prema bratskoj susednoj državi smatrao izvršenom te da će tako i u

ovom pogledu njegova svest potakla da se određe svog položaja, koji je užimao od godine 1922. Te godine ujedno stupio je brat Zamojski u Međunarodnu gimnastičku federaciju, na čijem se čelu danas nalazi kao njen predsednik.

U našu domovinu brat Zamojski je prvi put godine 1924, kada se je u Zagrebu sastao drugi sabor Jugoslovenskog sokolskog saveza. Tome našem zborovanju prisustvovao je s najvećim interesom te je mnogo toga što je jugoslovensko Sokolstvo tada bilo zaključilo upotrebo i proveo u svom poljskom Sokolstvu. Odmah posle toga sabora sastali su se predstavnici svih slovenskih sokolskih saveza na savetovanju te su zaključili da se obnovi Savez slovenskog Sokolstva, koji je usled svetskog rata bio razbijen

(Nastavak sa 1 strane)

ski i verski obojene. I zato ovo fatalno i od mnogih svesno brijanje pojmove moralo je neminovno dovesti do onoga što se danas dešava, da se naime država ne razlikuje od politike pojedinih stranaka, grupa i koterija, a nacionalnost i nacionalizam od njihovih partijsko-političkih programa. Sokolstvo teško gleda na sve ovo i njegova svest se mora buniti. Kao što se Sokolstvo ne može složiti da se plemensko i versko običje iskorisćava u političke ciljeve,

Brat Adam Zamojski — počasni starešina poljskog Sokolstva

Otstupivši dosadanji starešina Saveza poljskog Sokolstva, br. Adam Zamojski, biće, prema zaključku poslednje skupštine Saveza poljskog Sokolstva, izabran za počasnog člana Saveza poljskog Sokolstva. Nadalje će br. Zamojski ostati i u buduće pretstavnik Saveza poljskog Sokolstva u Savezi slovenskog Sokolstva i zadržati položaj drugog zamenika starešine ovoga Saveza, kao što će ujedno ostati i nadalje pretstavnik poljskog Sokolstva u Međunarodnoj gimnastičkoj federaciji, čiji je on predsednik.

Ovi zaključci poslednje skupštine Saveza poljskog Sokolstva u pogledu br. Zamojskog donečeni su radi velikih zasluga, koje je br. Zamojski, stekao za poljsko Sokolstvo, nalazeći se na njegovom čelu punih dvanaest godina. U cilju provedenja ovih skupštinskih zaključaka, nova uprava Saveza poljskog Sokolstva ima da izvrši i izmenu saveznih pravila u tome duhu.

Vozne povlastice za učesnike smučarskih takmičenja Saveza SKJ na Pohorju

Gospodin Ministar saobraćaja od lukom M. s. br. 23190/1934 od 17 XII 1935 god. odobrio je povlasticu od 50% normalne vozne cene svima učesnicima smučarskih utakmica Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koje će se održati u vremenu od 31. januara do 2. februara 1936 god. u Mariboru i na Pohorju.

Povlastica važi porez učesnika iz naše zemlje i za učesnike iz Bugarske, Poljske i Čehoslovačke.

Za korišćenje ove povlastice važe odredbe publikovane u Komercijalnoj službi br. 9 od 25 IV 1935 god. pod br. 61 s tim, da učesnici u odlasku kupe celu voznu kartu samo do stanice Maribor.

Povlastica važi za odlazak od 27. januara do 2. februara zaključno, a za povratak od 31. januara do 7. februara 1936 god. zaključno.

Producenje prijava za smučarska takmičenja Saveza SKJ na Pohorju

Naćelništvo Saveza SKJ produžilo je rok prijava za petu smučarsku takmičenju Saveza SKJ na Pohorju zaključno do 23. o. m.

Prijevate imaju da se dostave direktno načelniku Sokolske župe Marijbor.

Isključenje iz Saveza SKJ

Na osnovu 39 §-a pravilnika za disciplinski postupak, isključuju se iz Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije:

Dadak Antun, bivši član Sokolskog društva Nova Gradiška;

Ivan Pilja, bivši član Sokolskog društva Split, i

dr. Antun Buzonjić, bivši član Sokolskog društva Dubrovnik.

Lekarski pregled sokolskih pripadnika

Na osnovu čl. 12 Zakona o telesnom vežbanju, društveni lekari dužni su da vrše obavezan pregled svog članstva koje potpada pod udar ovog Zakona, a koje prema čl. 7. istog zakona vežba u sokolskim društvima i četama. Ovaj obavezni pregled predviđen je i tač. 3. poslovničkog društvenog lekarskog otske.

Kako međutim, prema prikupljanim podatcima, veliki broj društava i četa nema svoje lekare, to se Uprava Saveza SKJ obratila molbom preko Gospodina Ministra za fizičko vaspitanje za naredenje, da u društvenim i četama, gde nema društvenih lekara, ovaj obavezni pregled vrše državni lekari. Gospodin Ministar socijalne politike i narodnog zdravlja uvažio je ovu molbu i izdao s Br. 29688 od 26 XI 1935 god. sledeći raspis svim banovinama i Upravi grada Beograda:

„G. Ministar fizičkog vaspitanja naroda obratio mi se pismom Br. 8393/35 ove sadržine:

„Uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije propisala je za svoja društva i čete obavezni pregled član-

ono isto tako ne može odobriti isti postupak s jugoslovenskim imenom. Zato će Sokolstvo svesno svoje zadaće ustrajati na svojoj liniji, nastojeći očuvati neokljancane nacionalne svetinje, nacionalno jugoslovensko ime i učestvući čistu ideju Jugoslovenskog. Radiće neštećno za dobro Kralja, naroda i otadžbine, a bez razlike na pleme i veru, Sokolstvo će ostati veran i budan čuvati postojan pobornik onoga što je potrebno, da bi jugoslovenski narod dočekao bolju budućnost.“

V. V. B.

Rokovi za održavanje skupština naših jedinica

Upozoravaju se sve bratske jedinice, da je rešenjem Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije ustanovljen krajnji rok za održavanje ovogodišnjih skupština, i to:

za sokolske čete do 31. o. m.;
za sokolska društva do 15. februara o. g.;
za sokolske župe do konca marta o. g.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

U okviru nacionalnog časa održaće se u toku ovoga meseca sledeća sokolska radio-predavanja:

dne 23. o. m. predaje brat prof. Bogoljub Krejčić, Beograd, o temi: „Značaj smučarstva“;

dne 31. o. m. predaje brat dr. Branislav Čipčić, Stara Pazova, o temi: „Selos i Sokolstvo“.

PUČKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

dne 26. o. m. predaje br. Ivan Laverčić, Maribor.

Poljoprivredna karta Jugoslavije

Jugoslovenska velika loža trezvenosti izdala je, uz saradnju najboljih stručnjaka, Poljoprivrednu kartu Kraljevine Jugoslavije.

Ova poljoprivredna karta daje najlepši pregled naše države u svima njenim granama privrednog života i privredne delatnosti, a izradena je po najmodernejim metodama savremenе kartografije. Na karti je izložena naša država u administrativnoj podeli na banovine, te su u njoj obeleženi svи putovi: željeznički, vodni i avionski, zatim sve reke, sva važnija mesta i varoši, dalje istorijske i kulturne znamenosti, manastiri i prosvetne ustanove, a naročito sve privredne ustanove. Karta je izradena na solidnoj platnenoj hartiji u deset boja i stoji 350 Din po komadu.

Velika loža trezvenosti daje pri tome našim sokolskim četama naročitu olakšicu, t. j. da se gornji iznos može uplatiti u 12 mesečnih obroka, tako da se u stvari ova korisna i poučna karta, koja je istovremeno i ukras kancelarije i vežbača, može dobiti za uplatu od jednog dinara dnevno.

Preporučujemo najtoplje ovu kartu svima našim župama, društvinama i četama.

Obnovite preplatu na sokolske listove! Sokoli, pomazite svoju štampu!

Na osnovu 39 §-a pravilnika za disciplinski postupak, isključuju se iz Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije:

Dadak Antun, bivši član Sokolskog društva Nova Gradiška;

Ivan Pilja, bivši član Sokolskog društva Split, i

dr. Antun Buzonjić, bivši član Sokolskog društva Dubrovnik.

RAZNE VESTI IZ SLOVENSKOG SOKOLSTVA

U 1935 god. podelila je ČOS iz svog socijalnog fonda oko 250.000 Kč, i to ponajvećima na ime pomoći nezaposlenoj braći, nadalje Češkom srcu, za lečenje dece nezaposlenih članova te u ime pomoći porodicama nezaposlene braće. Dnevnice nezaposlenom članstvu davale su se samo ako bi članovi bili zaposleni pri uredovanju ili podizanju sokolskih domova, vežbaonica, letnijih vežbališta i t. d.

Organizacioni doprinos iznosi u češkoslovačkom Sokolstvu godišnje 5 Kč za svakog člana. To je ukupna svota saveznog poreza, u koji je ubrojen i doprinos za savezni ozledni fond. U jugoslovenskom Sokolstvu iznose organizacioni doprinosi svega 6 Din, t. j. 5 Din za savezni porez i 1 Din kao doprinos za savezni ozledni fond. Kao i kod nas, tako i u češkoslovačkom Sokolstvu plaćaju jedinice još i porez svog župama.

Dne 19 decembra takmičila je vrsta Praškog Sokola s najboljom evropskom momčadi u košareci. Ovo takmičenje održano je u Pragu, a pobeda je praska vrsta sa 44 : 37. Do sada prvenstvo u košareci držala je latvijska momčad YMCA iz Rige, a koje je sada pobedom praških Sokola prešlo u sokolske redove.

U Tirševom domu u Pragu započela je dne 5. januara škola o Slovačkoj. U toj školi predavaju razni predavači, poznavaoci slovačkih prilika. Predavanja se drže o: ulozi Slovačke u češkoslovačkoj državi, današnje političko, kulturno i gospodarsko stanje u Slovačkoj, Sokolstvo u Slovačkoj i značenje velikih sokolskih izleta, koji se predaju u Slovačku. Tečajci će imati istovremeno priliku da razgledaju malenu izložbu dosadanje sokolskog rada u slovačkim župama.

Medu češkoslovačkim Sokolstvom smučarstvo se tako razvilo, da župe neprestano priređuju svoje smučarske škole i tečajeve. Za vreme božićnih praznika poduzeći su brojni smučarski izleti u zasnežene planine. Sada se čitav niz župa spremaju na smučarsku takmičenja. Ove godine održaće se i IX savezna smučarska takmičenja, koja priređuje stručni odbor ČOS.

Savez slovenskog Sokolstva uputio je i ove godine svojim članovima, t. j. češkoslovačkom, jugoslovenskom, poljskom i ruskom Sokolstvu te bugarskim Junacima novogodišnji pozdrav, u kojem ponovno naglašava važnost sokolske misli za slovenske narode, koje je ova misao uvek spajala u veliku sokolsku porodicu, a koja će i 1936 god. još jače povezati slovenske narode, pa manak te medusobne veze narušavale bi. Iako kakve prepreke u međunarodnom životu. Bratska ljubav treba da je misao vodila u svemu delovanju Sokolstva, pa nosio život sa sobom što mu draga.

U 1936 god. preuzeo je vodstvo prvačke župskog skupine Šajnerova; u 1935 god. vodila je tu skupina župa Jungmanova. Vodeće društvo Šajnerova župe je Praški Sokol. Starešina Šajnerove župe je br. A. Njemeček, predsednik slovenskog odske ČOS.

Sokolsko društvo Domažlice, u Plzenjskoj župi, osnovalo je u Pobježovcima svoju sokolsku četu. Ovo se mestanstvo nalazi potpuno na Bavarskoj granici i u njemu živi oko 70 čeških porodica. Ostalo je stanovništvo nemačke narodnosti.

Savez poljskog Sokolstva broji u svojih 6 župskih skupina 57 župa i ukupno 839 društava; četa nema. Poljsko Sokolstvo broji 41.364 člana i 946 članica, 6713 naraštajaca i 3139 naraštajki, te 9852 dece. Sokolske omladine u našem smislu nemaju, jer omladinski telesni uzgoj spada u škole. Vežbača poljsko Sokolstvo ima 13.306 i 4891 vežbačicu, ili poprečno 36% od svih pripadnika. Sokolskih domova u Poljskoj je 174, a letnjih vežbališta 154. 42 društva imaju svoja vlastita strelisti. Opatija se, da je poljsko Sokolstvo prema 1934 god. nešto nazadovalo.

Prosvetni rad u poljskom Sokolstvu nije još tako razvijen kao u češkoslovačkom i jugoslovenskom, ali se ipak u zadnje vreme primećuje značaj napredak. U 839 društava osnovano je do sada 287 knjižnice, 68 glazbenih i 47 pevačkih zborova, 212 dilektantskih odske, koji su u zadnjoj godini prikazivali 688 komada. U 102 društva osnovani su predavački odske, koji su u održali 634 predavanja sokolske i poučne sadržine.

U poljskom Sokolstvu vrlo se marljivo gaji sport i igre. Tako iz zadnjeg izveštaja vidimo, da su društva imala 283 lakoatletska odske, 40 teškoatletskih, 35 streličkih društava, 58 smučarskih odske, 27 klizačkih, 28 vesičkih,

30 plivačkih i 61 koturački odske. Najobljubljene su igre: odbojka, košarka, tenis, hokej i nogomet.

Ruska sokolska društva u Jugoslaviji općenito vrlo dobro rade. Ruski Sokol u Novom Sadu redovito priređuje članske sastanke, a potpomaže svojim učestovanjem i bliža ruska sokolska društva. Tako su novosadski ruski Sokoli u većem broju i svojom uzrom vrsnom posebili akademiju ruskih sokolskih društava u Somboru i Subotici, gde su poluciči vrlo lepi uspehi. Akademija pomenuti društava uspele su vrlo dobro. — U Skoplju su također ruski Sokoli predili uspehu akademiju, a malo zatim i koncertno veče. Priredbe su bile vrlo brojno posećene.

U Pragu bio je osnovan Pokrajinski savez ruskih sokolskih društava za Češkoslovačku. U Pragu postoji i Sa-

vez ruskih Sokola, koji nema ništa zadržanih sa Savezom ruskog Sokolstva u Beogradu. Kako društva u Češkoslovačkoj ne priznaju beogradski savez ruskog Sokolstva, osnovala su svoj posebni pokrajinski savez, u kojem su za sada udružena društva Prag — Matica, Brno, Mučačovo i Bratislava. Za starost je izabran br. Efanov, za načelnika br. Jindrova, za tajnika br. Mobiš i za prosvetara br. Maljišev. Beogradski savez ruskog Sokolstva broji tri pokrajinska saveza: jugoslovenski, češkoslovački i francuski.

U Lijonu, u Francuskoj, osnovan je pred kratko vreme ruski Sokol. U tom gradu živi danas oko 5.000 ruskih emigranata. Za starost je izabran br. Romanec.

Godišnje skupštine naših jedinica

Glavna skupština Sokolskog društva Split

U nedelju dne 12. o. m. održana je glavna godišnja skupština Sokolskog društva Split. Skupština je bila dobro posećena, a prisustvovao joj je II zamenik starešine Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, br. Dura Paunković, starešina Sokolske župe Split br. dr. Mirko Buić i dr.

Skupština je otvorio starešina društva br. Bonifacije Kalebić, koji je u početku pozvao članstvo da se sete Nj. Vel. Kralja Petra II, što je dočekano oduševljenim poklicima. Pročitao je pozdravni telegram savezne uprave, pa je komemorirao smrt članova i članova, koji su u toku ove godine preminuli. Pozdravio je zatim br. dra Buića kao predstavnika župe.

U nastavku svoga govora br. Kalebić iznosi zadatke Sokolstva i njegov odnos prema ostalim pojавama života, osvrnući se na današnje prilike i potrebu da se baš sada radi na jaktivnije. Osvrće se na rad u prošloj godini i poziva prisutne da pažljivo saslušaju izveštaje.

I zamenik društvenog starešine br. Petar Mrk

V SMUČARSKA TAKMIČENJA SAVEZA SKJ

pod pokroviteljstvom NJ. VEL. KRALJA PETRA II

MARIBOR – POHORJE od 31-I do 2-II 1936

Sokoli – smučari!

U danima od 31-I do 2-II svi u Maribor!

Kako se V takmičenja Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije vrše prvi put u većem mestu, gde je smučarstvo radi povoljnih snežnih prilika posebno jako razvijeno i brojni na tisuće svojih pristaša, potrebno je, da naše Sokolstvo tom prilikom manifestira svu svoju snagu, disciplinu i razvoj takoder i u toj grani.

Ne samo da je dužnost svih sokolskih takmičara i takmičarki da učestvuju ovoj svakogodišnjoj jedinoj smučarskoj priredbi Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i da se za nju svesno priprave, već treba da tom prilikom pohrite na severnu granicu naše države u Maribor i na Pohorje svi svesni sokolski smučari i smučarke.

Ovogodišnja smučarska takmičenja Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije treba ujedno da budu prvi slet sokolskih smučara, koji ima da pokaže, da je sokolska smučarska vojska takoder i brojem svojim jaka i velika.

Priredivački odbor za ova takmičenja već je zamolio Ministarstvo saobraćaja za što veće vozne povlastice za Maribor i natrag. Za učesnike ovih takmičenja prisrbiće se prenosišta, po mogućnosti besplatna, a odbor se je takoder pobrinuo i za jutarnju prehranu. Posle takmičenja organizovat će se izleti na zapadno Pohorje s krasnim smučarskim terenima i stazama.

Za ova takmičenja izdao je priredivački odbor i veliki propagandni plakat, a uoči samih takmičenja izlaziće i propagandna revija. Kao spomen na ovu priredbu izdan je i kovinasti sokolski smučarski znak, koji će se moći trajno nositi.

Rad ing. arch. Višića, Zagreb

Umoljavaju se uprave bratskih župa i društava, da preko svojih smučarskih referata i otseka upoznaju sve svoje sokolске smučare i smučarke sa sadržinom savezne okružnice o ovim takmičenjima i da sa svoje strane učine sve, da bi ova savezna smučarska takmičenja bila što moguće više posećena.

Sokoli smučari, pripremajte se već sada za vaše velike dane, za smučarska takmičenja Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koja treba da se razviju u prvi slet Sokola smučara.

Dužnost je svih sokolskih smučara, takmičara i netakmičara, da učestvuju ovoj manifestaciji sokolskog smučarstva. Ne propustite, braće i sestre, prilike a da ne posetite Pohorje zimi i da ne vidite pohorske zasnežene humke.

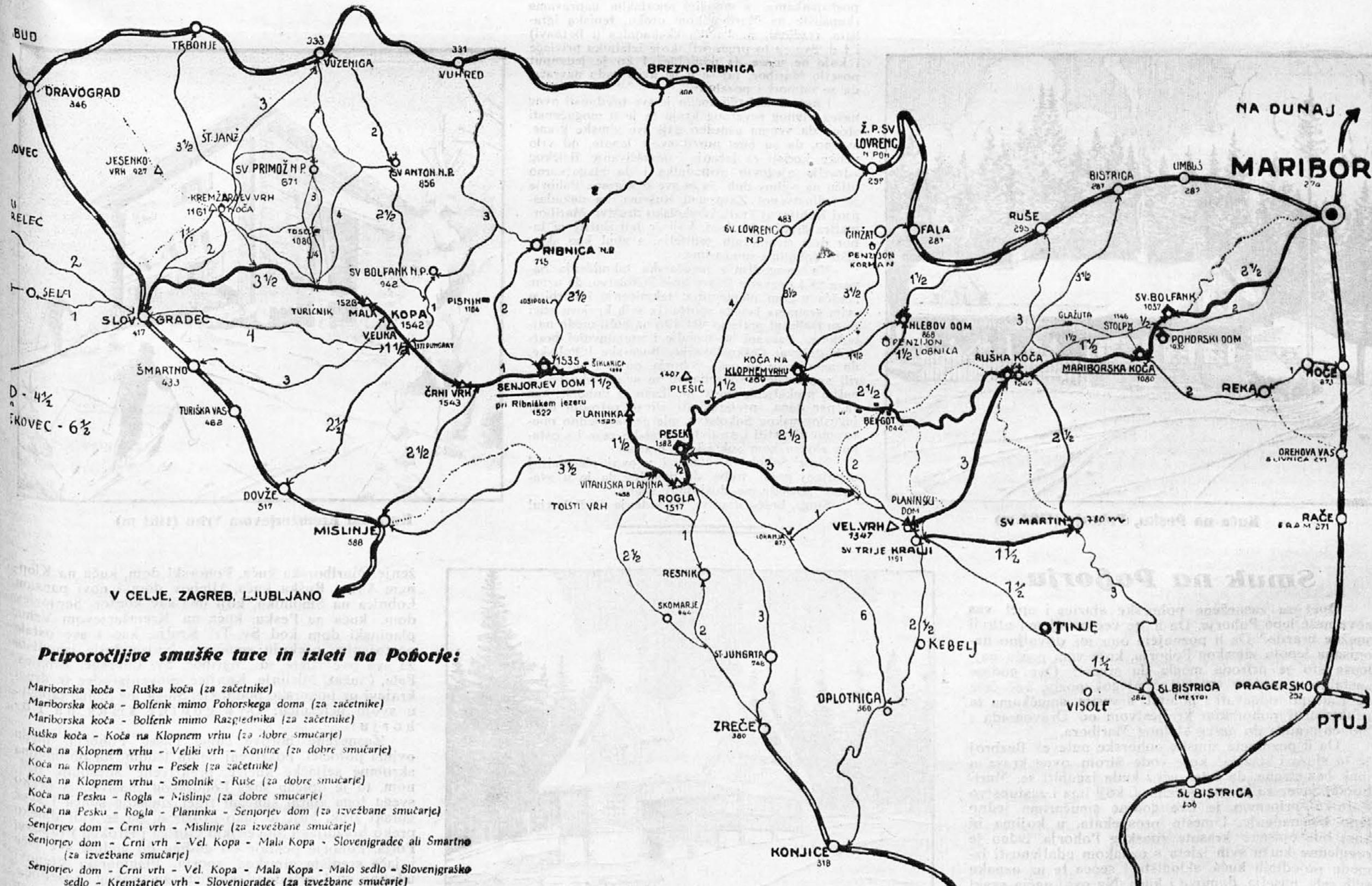
Stoga u danima od 31-I do 2-II o. g. svi u Maribor!

Zdravo!

Sokolska smučarska značka

Upozoravaju se sokolski smučarski otisci, kao i svi sokolski smučari i smučarke, da je za ovogodišnja smučarska takmičenja Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije izradena ukusna kovinasta sokolska smučarska značka, koja se bez spomen-traka može trajno nositi na odelu ili smučarskoj kapi. Cena je znači Din 4., a naručuje se kod: Sokolske župe Maribor, odbora za priredbu smučarskih takmičenja Saveza SKJ, i to uz pouzeće ili uz unapred poslati novac. — Kako broj ovih smučarskih značaka nije velik, upozoravamo Sokole-smučare da ih što pre nabave.

Smučarske ture i izleti na Pohorje

Priporočljive smučke ture in izleti na Pohorje:

- Mariborska koča - Ruška koča (za začetnike)
- Mariborska koča - Bolenk mimo Pohorskega doma (za začetnike)
- Mariborska koča - Bolenk mimo Razglednika (za začetnike)
- Ruška koča - Koča na Klopnom vrhu (za dobre smučarje)
- Koča na Klopnom vrhu - Veliki vrh - Konice (za dobre smučarje)
- Koča na Klopnom vrhu - Pesek (za začetnike)
- Koča na Klopnom vrhu - Smolnik - Ruše (za dobre smučarje)
- Koča na Pesku - Rogla - Mislinje (za dobre smučarje)
- Koča na Pesku - Rogla - Planinka - Senorjev dom (za izvežbane smučarje)
- Senorjev dom - Črni vrh - Mislinje (za izvežbane smučarje)
- Senorjev dom - Črni vrh - Vel. Kopa - Mala Kopa - Slovenjgradič ali Smartne (za izvežbane smučarje)
- Senorjev dom - Črni vrh - Vel. Kopa - Mala Kopa - Malo sedlo - Slovenjgradič sedlo - Kremžarjev vrh - Slovenjgradič (za izvežbane smučarje)
- Koča na Kremžarjevem vrhu - Vučenica ali Slovenjgradič (udi za začetnike)
- Planinski dom pri Sv. Treh Kraljih (za srednje smučarje)

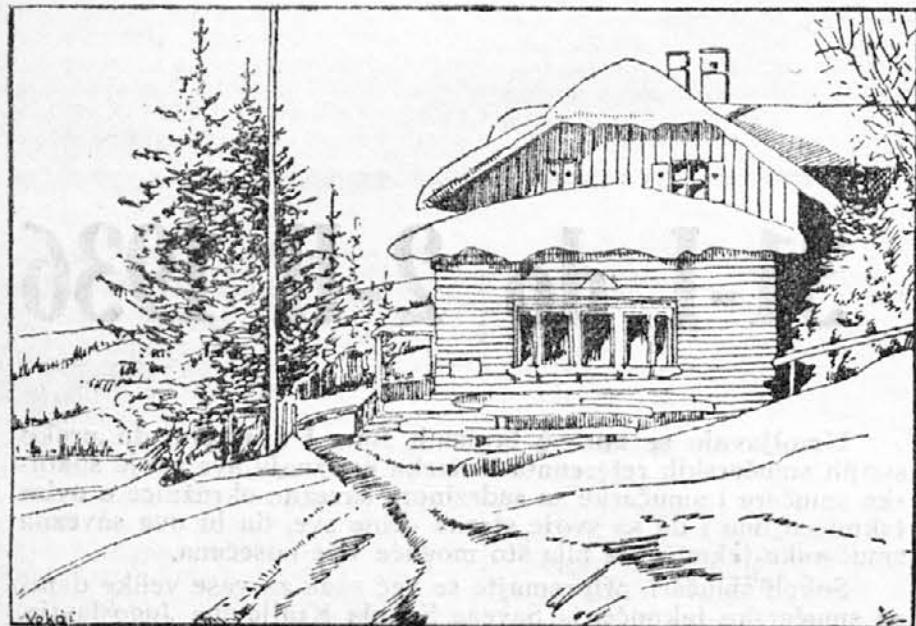
Merilo 1:150.000 0 1 2 3 4 5 6 km

Pota markirana s planinsko markacijo z navodbo časa pri vstopu.

(za boljši razumevanje vstopa in izvoda)

V CELJE, ZAGREB, LJUBLJANO.

Mariborska kuća (1080 m) i Ruška kuća (1240 m) na Pohorju središte V smučarskih takmičenja SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mariborska kuća, Pohorje (1080 m)

Zimski sport na Pođorju

Na najsevernijoj granici naše države, na Pođorju, pruža se zimskim sportistima, smučarima i sanjkašima najidealniji teren za lepe ture i izlete. Na položitom sredogorju u visini do 1500 m redaju se u daljinu od 55 km okrugli vrhovi, široke ravni i strme nizbrdice, koje vabe sportistu u zimski raj, gde se otresa blede svakidašnjice, zaboravlja na brige i crpi nove sile za životnu borbu u dolini.

Radi izvrsnih terena, lakog dostupa i dobre opskrbe u pohorskim hotelima i postojankama Slovenskog planinskog društva, Pođorje je postalo čuveno i preko državnih granica kao omiljeno središte zimskoga sporta. Po čitavom tom gorskem lancu lepo su i jednakomerno razasute postojanke, kao: Sv. Bolfenk na Pođorju, Pohorski dom, Mariborska kuća, Ruška kuća, kuća na Pesku, Hlebov dom, kuća na Klopnom Vrhу, kuća na Kremžarjevom Vrhу, Senjorjev dom i novosagrađeni udobni hotel-pansion »Lobnica« na Smolniku.

Centralno ishodište za sve ove postojanke je Maribor, a osim ovih u tom kraju nalaze se i pohorska letovališta, kao: Ribnica na Pođorju, Sv. Lovrenc na Pođorju i druga, omiljela zimi kao i leti. Skoro na svim ovim postojankama održavaju se preko zime besplatni ili uz vrlo nisku cenu smučarski tečajevi i vrše višednevne ture pod vodstvom priznatih i prokušanih stručnjaka.

Glas međunarodnog zimsko-sportskog centra zahvaljuje Pođorje u velikoj meri činjenici, što je Maribor kao najvažnije veće mesto na našoj severnoj granici ujedno i glavna tranzitna tačka za inozemce, koji dolaze u našu državu, kao i za one koji iz nje odlaze. Mnogi od njih se zadržavaju u Mariboru za kraće ili duže vreme i tom prilikom razgledaju prekrasnu okolicu Maribora, a pre svega Pođorje. Zato i ne možemo da govorimo o Pođorju a da se ujedno ne bi setili branica naše severne granice, prijatnog i idiličnog mesta Maribor. Naročito je posle svetskog rata Maribor postao središte gospodarskog i kulturnog života u severnom delu Dravske banovine, a od eminentne je pak važnosti i činjenica, da se je značenje Maribora za promet stranaca podiglo do međunarodne visine. Taj glas Maribor u evropskom turizmu i posve zaslužuje, jer leži zgodno uz Dravu u vencu Pođorja, Kozjaka i Slovenskih Gorica, koje ga štite od hladnih vetrova, jer ima prijatno podneblje, odlične kavane, hotele i gostionice; nadalje je poznata gostoljubivost njegovog stanovništva, tu se pruža i vanredna mogućnost za nebroj divnih izleta u bližnju i daljnju okolicu, bogatu s turističkim postojankama, s mnogim sportskim napravama (kupalište na Mariborskem otoku, teniska igrašta, stadioni, smučarska skakaonica u Betnavi) i t.d. Sve su to prednosti, koje izletnika privlače i koje ne može da mimoide. I ko je jedanput posetio Maribor, taj se u nj uvek rado navraća, da se odmor i pozabavi.

I naše Sokolstvo uočilo je sve prednosti ovog našeg divnog severnog kraja te je u mogućnosti stoga da veoma uspešno gaji sve zimске grane, svesno, da su one, porez svoje lepote, od vrlo velike koristi za jačanje i učvršćivanje fizičkog zdravlja njegovih pripadnika i da blagotvorno utiču na njihov duh. A za sve ove grane Pođorje je jedinstveno! Zato nad Rušama, na nekadastojnoj Kobijevoj Frati, i Sokolsko društvo Maribomatica gradi svoj dom, koji će leti služiti za tabor deci siromašnih roditelja, a zimi kao sklonište Sokolima-smučarima.

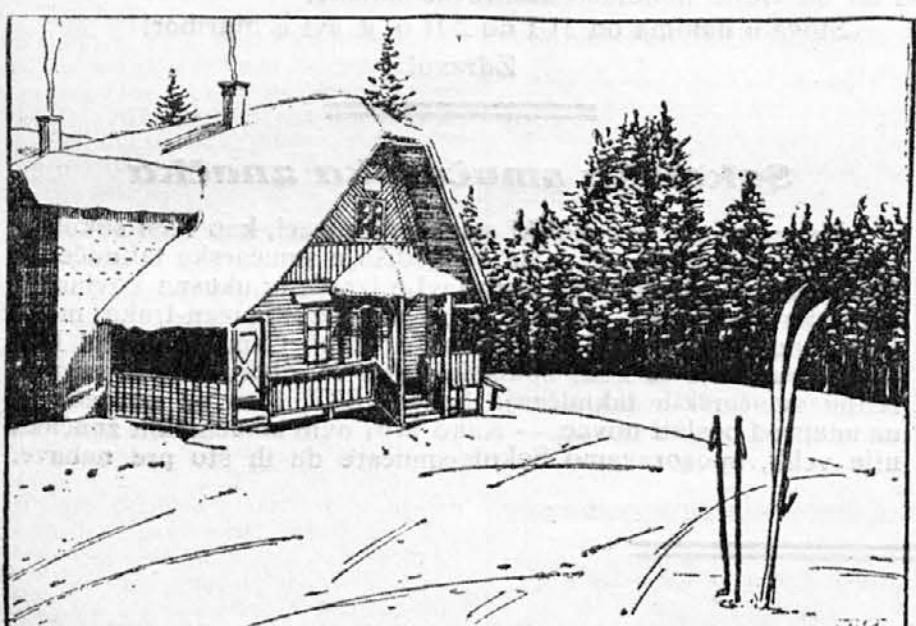
Na ovogodišnja smučarska takmičenja Saveza SKJ pozvano je sve naše Sokolstvo, da uzme učešća u tom plemenitom takmičenju i borbi u svim granama beloga sporta. Iz svih krajeva stić će tu izabrani predstavnici, i to najbolji među najboljima. Pozvani su nadalje i predstavnici bratskih država: Češkoslovačke, Bugarske i Poljske, da nam dodu na naše Pođorje, da bi i oni omerili svoje sile i sposobnosti te svoja iskustva s našim prekaljenim borcima. Tako će Pođorje, bar za par dana, predstavljati divan prirodnji dom jugoslovenskog Sokolstva, gde će se ujedno onečitovano učvrstiti i produbiti bratske veze i s ostalom slovenskom sokolskom braćom.

Naše Sokolstvo stoga i u ovoj plemenitoj uzgojnoj grani treba da pokaze, da je u svakome pogledu na dostojni visini.

Stoga, braćo i sestre, do viđenja na Pođorju!

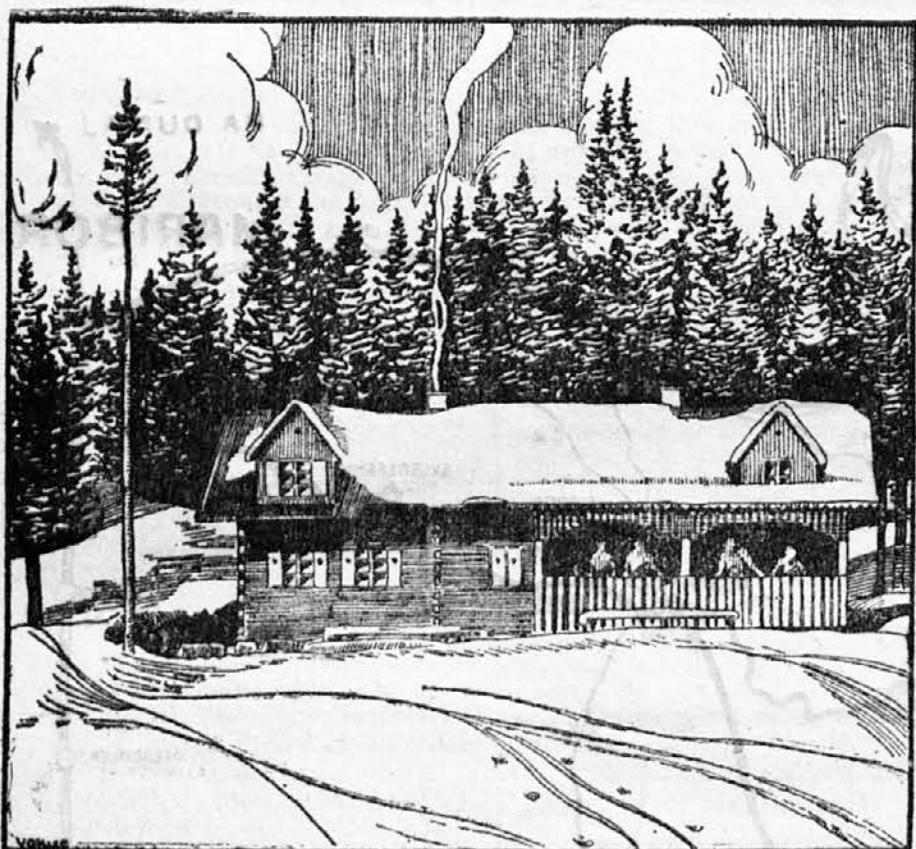
Kuća na Klopnom Vrhу (1269 m)

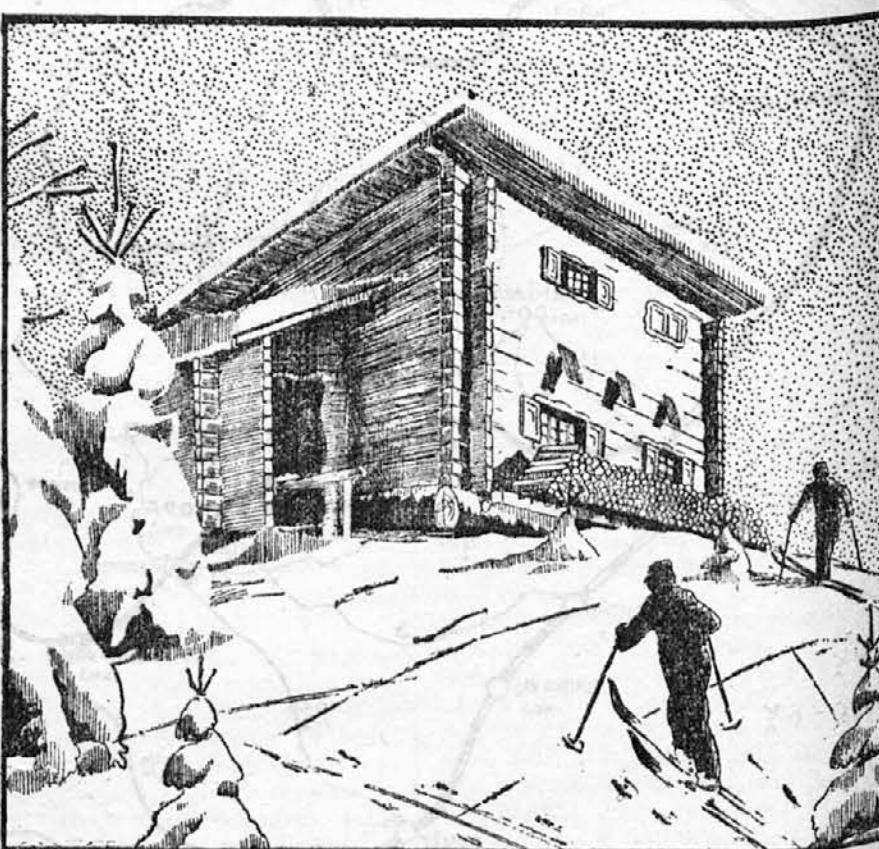
Ruška kuća, Pohorje (1240 m)

Senjorjev dom, Pohorje (1522 m)

Kuća na Pesku, Pohorje (1382 m)

Kuća na Kremžarjevom Vrhу (1161 m)

Smuk na Pođorju

Opet su zasnežene pohorske stazice i opet vas zove naše lepo Pođorje. Da li ste već po njemu utirali snežne brazde? Da li poznajete onu još dovoljno neopisanu lepotu zimskog Pođorja, koje vam pruža najlepše što je priroda mogla da stvari? Ove godine zastalo se neće oglušiti o njegov poziv, već ćete se radosno odazvati i pohititi s vašim smučkama te prokrstariti pohorskim kraljestvom od Dravograda i Slovenjgrada do našeg stolnog Maribora.

Da li poznajete zimske pohorske puteve? Bezbroj je tu staza i stazica, koje vode širom ovog kraja, a ipak bez straha, da ćete zaći i kuda izgubiti se. Mariborski Savez za promet stranaca, koji ima i zastupstvo Putnika, pripravio je ove godine smučarima jedno lepo iznenadenje. Umesto prospekata, u kojima bi vam bile opisane krasote zimskog Pođorja, izdao je preglednu kartu svih izleta s oznakom udaljenosti između pojedinih kuća, skloništa i seoca te uz oznaku svih sela, naselja, domova i kuća. Na ovaj način svaki može da se snade na pohorskom putevima. Ova karta poslužiće svakome kao najbolji vodič i pomoću nije može svaki da se već kod kuće odluči za sve izlete, jer su posvuda označeni i visinski položaji pojedinih krajeva.

Sve kuće pak na Pođorju opskrbljene su preko cele zime. Svaki smučar je posvuda dobrodošao gost i posvuda će naći na pesmu, smeh i dobro raspolo-

ženje. Mariborska kuća, Pohorski dom, kuća na Klopnom Vrhу, Ruška kuća, Hlebov dom i novi pansion Lobnica na Smolniku, koji ima sav konfor, Senjorjev dom, kuća na Pesku, kuća na Kremžarjevom Vrhу, planinski dom kod Sv. Tri Kralja, kao i sve ostale postojanke, očekuju smučare. Najzgodnija ishodišta za sve ove izlete su: Maribor, Sv. Lovrenc, Ribnica, Fala, Cinžat, Mislinje, Konjice, Slovenjgradec te drugi krajevi uz pohorsko podnožje. Stoga još danas zapišite u svoju beležnicu: Ove godine smuk na Pođorju!

Zasnežene borove šume našeg Pođorja, medu ovim potočićima, pokriveni belim ledom, na obroncima skromne seljačke kućice, prekrivene snežnom belom, to je tipična slika Pohorskog masiva. A preko svega toga zlatni sunčani traci zimskog sunca i svež gorski zrak, koji je tako proziran, da se vidi daleko preko brežuljaka Slovenskih Gorica i širokog Ptujskog Polja. Pođorje postaje od godine do godine sve jače i jače središte zimskog sporta. Planinarski domovi udobna su i prijatna skloništa za svakog posetioca. Oko njih i u njihovoj najблиžoj okolini nalaze se krasni smučarski tereni, da ih se lepših ne može ni poželeti. Retko se u kome kraju pruža smučaru toliko prilike da se tehnički izvežba kao na Pođorju. Mariborska i Ruška kuća ove godine su središte smučarskih takmičenja Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Zato pohitajte na ova takmičenja, pohitajte sv

Kuća pri Sv. Treh Kraljih (1191 m)

Glavna skupština Sokol. društva Dolnja Lendava

V soboto, dne 14. decembra je imelo Sokolsko društvo v Dolnji Lendavi svojo redno letno skupščino. Skupščino je otvoril in vodil br. Gorišek Simon, šolski upravitelj, ki je bil zadnji meseec začasni društveni starosta radi odstopa prejšnjega staroste br. Šikića. Skupščini sta prisostvovala kot župna delegata br. mariborske župe brata Komac in Ogorlec.

Iz poročila društvenih funkcionarjev je omenjeni zlasti delni župni zlet, ki se je vršil v tem poslovjem letu v Lendavi, ob kateri prilik je bil razvit društveni prapor, dar Nj. Vel. kralja Petra II., ki mu je izvolil tudi kumovati po svojem zastopniku. Prav tako je zabeležiti prvi nastop Sokolske čete v Črensovici, kjer je sodelovalo matično društvo z vsemi svojimi oddelki in z velikim številom članstva. Poročila so bila sprejeta. Navdušenje je zbudilo zlasti poročilo br. staroste, ki je poročal, da so tako rekoč izvršene vse predpriprave za zidanje lastnega krova So-

kolskega doma kralja Petra Osvoboditelja. Takoj, kakor hitro bodo vremenske prilike dopuščale, se bo začelo z delom. Zidava lastnega doma je zasigurana. Ne bo to sicer kaka reprezentativna palača, bo pa lepo sokolsko gnezdo, ki bo v ponos vsej obmejni pokrajini. Uprava, ki je bila izvoljena za bočno poslovno leto, bo imela kot glavno nalogo zgraditev sokolskega doma.

Pri volitvah uprave so bili izvoljeni: starosta br. Gorišek Simon, podstarosta br. Zavašnik Franc, tajnica s. Pikuš Berta, načelnik br. Bolt Alojzij, načelnica s. Dicova, prosvetar br. Horvat Izidor, referent za čete br. Simonka Aleksander, nadalje so člani uprave še bratje in sestre: Miklavšič, Zavašnikova, Jureš, Drodžovič in dr. Lipnjak. Novo upravo čaka v tem letu težka in odgovorna naloga, da uresniči davno žežlo lendavskih Sokolov: postavitev lastnega doma. Izvršitev te naloge in tudi drugega plodonosnega dela pričakuje vsa sokolska družina od uprave z vsem zaupanjem.

Glavna skupština čete Teslić - Barić

Ova četa održala je svoju III godišnjo skupščino 22 XII 1935. Delegati bratskog matičnog društva bili su: starešina br. dr. Pero Guteša, br. Marko Popović, prosvetar, i br. Franjo Zorko, prednjak.

Skopščinu je otvorio starešina br. Krščić odavajući dužno poštovanje Viteškemu Kralju Ujedinitelju in izraze vernosti Nj. Vel. kralju Petru II. Zatem su četni funkcionari pročitali svoje godišnje izveštaje. Prema ovim izveštajima rad ne zadovoljava. Na ove izveštaje osvrnuo se je društveni odaslanik br. Guteša, koji je istovremeno održao i govor o sokolskim zadačama i dužnostima. — Zatem se dala staroj upravi razrešnica i prešlo se na biranje nove uprave. U novu upravu ušla su ova brača: starešina Uroš Krščić, zamenik Jovo Kuprešak, tajnik br. Vlado Kovačević, blagajnik br. Milan Krščić, načelnik Todor Marjanović, zamenik Stanko Kuprešak, prosvetar Bogoljub Petrović; rezivori: Stanko Dukić i Bogoljub Petrović, zamenik Manojlo Gegečić. Upravnih odbor: Aleksa Petrović, zamenik Milan Reljić, matičar Jovo Kitić, zamenik Bogoljub Petrović. U odboru za gradnju doma ušli: predsednik Uroš Krščić, zamenik Jovo Kuprešak, tajnik Vlado Kovačević, blagajnik Milan Krščić; odbornici: Jovo Bojanović i Risto Marjanović.

Po izvršenom pozdravnem govoru brat zam. starešine i br. Pavlović, prešlo se je na čitanje izveštaja društvenih funkcionera. Svi su izveštaji primljeni od skupštine s obrazloženjem. — Iz izveštaja se vidi, da je rad u 1935 godini bio zadovoljavajući.

Pošto je data razrešnica staroj upravi, to je skupština izabrala novu na celu s br. starešinom društva Kristom Sokolovićem, advokatom. S. M.

Glavna skupština Sokolske čete Novi Adžibegovac

Dne 9. januara o. g. održala je naša četa svoju glavnu godišnju skupščino. Skupščinu, koja je protekla v načelni red, otvorio je četni starešina br. Vel. Milošević, pročitavši saveznu poslanicu. Po pročitnim izveštajima i dajo razrešnici staroj upravi, prešlo se na biranje nove uprave u koju su ušla sledeća brača: starešina br. Živojko Šavić, zam. starešina br. Svetozar Vučković i br. Milan Đorđević, načelnik br. Miodrag D. Šavić, zamenici br. Dragoljub Paunović i br. Rade Nikolić, prosvetar br. V. Cvetković, zamenik s. Živana Đurićeva, tajnik br. Drag. Bročilović, blagajnik br. Filip Golubović, rezivori br. Vlad Vučković i Aleksandar Dinčić, načelnica s. Živana Đurićeva.

Glavna skupština Sokol. društva Dol. Logatec

Sokolsko društvo Dolenji Logatec je imelo v ponedeljek 6. t. m. svoj 28. redni občeni zbor. Članstvo se ga je udeležilo v lepem številu. Iz poročil, ki so jih podali društveni funkcionarji, je razvidno neumorno stremljene, da bi društvo čim najbolj ustrezalo svojim nalogam in se pri tem ne da tajiti, da doseg v posameznih panogah društvenega delovanja lepe uspehe. V upravi društva je nastalo med letom več vrzeli. Že v aprili je zgubilo društvo svojega staroste br. Petriča, ki je bil premeščen in je od tedaj naprej vodil posle staroste njegov namestnik br. Lenarčič. Težave zaradi ostalih sprememb so se ublažile s porazdelitvijo dela med ostale člane uprave.

V novo društveno upravo so bili izbrani sledeči braťje in sestre: stareša br. Lenarčič, Ciril, namestnik br. Kunc Stanko, načelnik Molk Alojzij, nam. Babnik Andrej, načelnica s. Šemrov Ivanka, namestnica Žigon Nada, prosvetar Guček Janez, tajnik br. Vrbovsek Jože, blagajnik Gogala Vladimir, statistik Sartori Milan, gospodar Končan Franc; člani uprave: Anžiček Anton, Blažon Davorin, Conradi Leon, Jerib Boris, Jerman Remigij, s. Mislej Ema, Mislej Gvidon, Šenica Viktor, namestniki: Hodnik Ivan, Hribal Franc, Lukancič Jakob, vet. Pavšič Matijan, Podlogar Alojzij, Verbič Avgust, Volje Ignac; nadzorni odbor: De Gleira Anton, Petkovšek Anton, Tršir Greger; predsednik časnega razredišča: Bavdek Ivan.

Godišnja skupština Sokolske čete Pakoštane

U nedelju dne 12. o. m. održana je u prostorijama osnovne šole glavna godišnja skupščina Sokolske čete Pakoštane, kojoj su prisutvovale svi članovi. Skupščinu je otvorio starešina br. A. Lozman, koji je v glavnim ertama pričao prešlo godišnji rad čete, te koji je svoj govor završio s poklicima Nj. Vel. Kralju, še je bilo od svih oduševljeno prihvaćeno.

Izcrpne izveštaje zatim o radu čete podneli su: tajnik, blagajnik, načelnik i prosvetar. Posle kratke debate, da je br. rezivor apsolutorij staro upravi, nakon čega je jednoglasno izabrana sledeča nova uprava: starešina: br. Marko Bokija, zamenik starešine: br. Andrija Krpeta, tajnik: br. Marko Juričin, načelnik: br. Pavao Baćkov, blagajnik: br. Ante Čudina, prosvetar: br. Vice Baraćić; rezivori: br. Bogumil Jadrešin i br. Luka Sazin.

Nakon ovoga novoizabrani br. starešina Zahvalio se prisutnima na povenju, koje su mu izkrzali. Na koncu su još bili izneseni razni predlozi za jači i korisniji rad čete v novoj godini, na konča je skupština bila zaključena.

Smučarski tečaj Sokolske župe Celje na Smrekovcu

Na zadnji praznik preteklega leta je bilo, ko je zjutraj pripeljal vlak 23 pravljeni smučarjev cejljske sokolske župe v Šoštanj, odkoder smo se namenili na 4 in pol ure oddaljeni Smrekovec, da tam pod vodstvom savezne prednjaka br. Nandeta Majnja premem potrebno znanje, ki ga bomo pozneje delili svojim pripadnikom po društvih.

Dasiravno malodušni radi neugodnih snežnih prilik, smo se vendar odločili, da krenemo na pot in pogledamo, če nas bo morda smrekovška višina (100 m) sprejela s prijaznjščim licem. Svojo prtljago in smuči smo naložili na voz, ki naj bi jo prepeljal pod vnožje hriba, da si tako ohranimo svoje močenace tečite za učenje.

Po prihodu v kočo nas je župni smučarski referent in organizator tečaja br. Tine Novak udobno razmestil, da bi tako laže prenesli 7 dnevni napor, za katerega smo se odločili. S prihodnjim dnem pa smo začeli z delom po resni začrtani poti, ki je lastna izkušenem prednjaku br. Majniku. Od lažjega smo prehajali k težjemu, iz nizine odhajali v višave in niti sami nismo opazili, kako nam teče čas in kako nam stalen jug jemlje sneg izpod smuči. Bili smo v resnih skrbeh, da bomo morali tečaj zaključiti predčasno, vendar pa smo še vedno našli kak ugodnejši teren, kjer pa so menda tudi, kar kor v slovo naše smuči poljubljale

ostanke snega. Bili smo stalni opazovalci termometrov in barometrov, toda vsa naša znanost ni mogla prepoditi nadležnih megla in dežja ter pogosti živo srebro za nekaj stopinj navzdol.

Naša želja, da bi na dolgi poti od Smrekovca v Šoštanj uporabljali pridobljeno znanje, se je čezdalje bolj razblinjala in se nazadnje res pretvorila v potrost, ko smo morali po cesti preskakovati luže in se ogibati kame-

nju. Na tečaju smo pridobili marsikaj, vendar pa je to le del tistega, kar bi lahko sprejeli ob ugodnem snegu. Ob večernih urah pa smo imeli predavanja, ki so vsakem smučarju neobhodno potrebna. Dovoljna ter ukušno pridobljena hrana in postrežba smrekovškega oskrbnika daje najbolje spričevalo o njegovi oskrbniki sposobnosti, tako da smo se ves čas pocutili, kakor doma.

Ob zaključku starega leta smo pridobili prijetno Silvestrovjanje, ki nas je deloma potolažilo in nas veselo preneslo v novo leto. Tudi humorja, ki itak planinam ni neznan, je bilo mnogo, za kar so v dovoljni meri skrbeli tečajniki sami.

Celjska sokolska župa je s tem zaključila svoj II. smučarski tečaj, ki je z dobro disciplino in večim vodstvom pokazal, da je smučanje postalno v naši župi prav razvita telovadna panoga, ki izdatno izpopolnjuje telesno vzgojo naše župe. G. R.

Zbor društvenih i četnih načelnika i načelnica Sokolske župe Osijek

Sastanak društvenih i četnih načelnika i načelnica Sokolske župe Osijek održan je 12 I 1936 god. u Osijeku.

Sednici su prisutvovali načelnštvo s tehničkim odborom, a od strane načelnštva Saveza brat dr. Alfred Pihler, načelnik Saveza SKJ.

Zastupano je bilo 29 društava i 11 četa, ukupno 40, od 97 jedinic.

Na sednici je istaknuta potreba za osposobljavanje prednjaka i prednjakinja te za njihovo daljnje usavršavanje, jači i življki kontakt izmedu prednjaka te jedinica medusobno, četa s matičnim društvima kao i okružnim načelnicima. Utvrden je raspored rada za 1936 god. Spremanje za slet u Suboticu, i što veči nastup naše župe na tom sletu. Na dane 31 V i 1 VI održaće se slet naraštaja i dece župe u Osijeku, na kojim će se obaviti takmičenja članova u prvoj i drugoj skupini, članica u prvoj skupini, te m. i. z. naraštaja za prelaznu naraštajsku zastavu, kao i svih onih vrsta koje će nastupiti na sletu u Subotici. Na sletu će nastupiti srednjošolska omladina iz Osijeka.

Takmičenja u odbocji biće neobvezatna, ali sví igrači moraće prethodno da odvežbajo proste vežbe, koje su propisane. Inace ne mogu učestvovati na takmičenju.

III lokaletsko takmičenje održaće se 13 IX za naraštaj, a 20 IX za članstvo u Osijeku u svim granama lokaletike, no i ovdje je propisano da sva-

Otviranje sokolskog pozorišta u Subotici

Dne 25. o. m. otvoriće se na kraju našoj saveznoj granici, u našem lepotu gradu Subotici, sokolsko pozorište, koje je smešteno v novopodignutom Jugoslovenskom narodnom domu Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Posle prebrodenih mnogih teškoća i prepreka, uspešno je koncem 1935 staviti pod krov ovaj dom. Od četiri dvorane, koje su predviđene u domu, novim velikim naporima dovršena je jedna dvorana u kojoj se nalazi sokolsko pozorište, koje će služiti kao hram sokolskog prosvetnog rada.

Ovaj veličanstveni dom započet je na potstrek Sokolskog društva Subotica još 1930 godine. Posle prebrodenih mnogih teškoća i prepreka, uspešno je koncem 1935 staviti pod krov ovaj dom. Od četiri dvorane, koje su predviđene u domu, novim velikim naporima dovršena je jedna dvorana u kojoj se nalazi sokolsko pozorište, koje će služiti kao hram sokolskog prosvetnog rada.

Ovaj veličanstveni dom započet je na potstrek Sokolskog društva Subotica još 1930 godine.

Posle prebrodenih mnogih teškoća i prepreka, uspešno je koncem 1935 staviti pod krov ovaj dom. Od četiri dvorane, koje su predviđene u domu, novim velikim naporima dovršena je jedna dvorana u kojoj se nalazi sokolsko pozorište, koje će služiti kao hram sokolskog prosvetnog rada.

Ovaj veličanstveni dom započet je na potstrek Sokolskog društva Subotica još 1930 godine.

Posle prebrodenih mnogih teškoća i prepreka, uspešno je koncem 1935 staviti pod krov ovaj dom. Od četiri dvorane, koje su predviđene u domu, novim velikim naporima dovršena je jedna dvorana u kojoj se nalazi sokolsko pozorište, koje će služiti kao hram sokolskog prosvetnog rada.

Ovaj veličanstveni dom započet je na potstrek Sokolskog društva Subotica još 1930 godine.

Posle prebrodenih mnogih teškoća i prepreka, uspešno je koncem 1935 staviti pod krov ovaj dom. Od četiri dvorane, koje su predviđene u domu, novim velikim naporima dovršena je jedna dvorana u kojoj se nalazi sokolsko pozorište, koje će služiti kao hram sokolskog prosvetnog rada.

Ovaj veličanstveni dom započet je na potstrek Sokolskog društva Subotica još 1930 godine.

Posle prebrodenih mnogih teškoća i prepreka, uspešno je koncem 1935 staviti pod krov ovaj dom. Od četiri dvorane, koje su predviđene u domu, novim velikim naporima dovršena je jedna dvorana u kojoj se nalazi sokolsko pozorište, koje će služiti kao hram sokolskog prosvetnog rada.

Ovaj veličanstveni dom započet je na potstrek Sokolskog društva Subotica još 1930 godine.

Posle prebrodenih mnogih teškoća i prepreka, uspešno je koncem 1935 staviti pod krov ovaj dom. Od četiri dvorane, koje su predviđene u domu, novim velikim naporima dovršena je jedna dvorana u kojoj se nalazi sokolsko pozorište, koje će služiti kao hram sokolskog prosvetnog rada.

Ovaj veličanstveni dom započet je na potstrek Sokolskog društva Subotica još 1930 godine.

Posle prebrodenih mnogih teškoća i prepreka, uspešno je koncem 1935 staviti pod krov ovaj dom. Od četiri dvorane, koje su predviđene u domu, novim velikim naporima dovršena je jedna dvorana u kojoj se nalazi sokolsko pozorište, koje će služiti kao hram sokolskog prosvetnog rada.

Ovaj veličanstveni dom započet je na potstrek Sokolskog društva Subotica još 1930 godine.

Posle prebrodenih mnogih teškoća i prepreka, uspešno je koncem 1935 staviti pod krov ovaj dom. Od četiri dvorane, koje su predviđene u domu, novim velikim naporima dovršena je jedna dvorana u kojoj se nalazi sokolsko pozorište, koje će služiti kao hram sokolskog prosvetnog rada.

Ovaj veličanstveni dom započet je na potstrek Sokolskog društva Subotica još 1930 godine.

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • BEOGRAD

Prednjački tečaj Sokolske župe Niš

Načelništvo župe privedilo je župski prednjački tečaj u vremenu od 23. do 31. decembra pr. g. u Sokolskom domu Sokolskog društva Niš-Matica.

Dne 23 XII 1935 god. u 9 časova pre podne tečaj je otvorio br. Drag. Pavlović, prosvetar župe, i tom prilikom izvinio br. starešinu župe, jer je isti bio otsutan kao i br. nač. župe, koji je takođe bio na službenom putu. Br. Pavlović naglasio je u svom govoru značaj, cilj i potrebu održavanja ovog tečaja i spojio prosvetni rad s tehničkim. Govor br. Pavlovića tečajci su pažljivo popratili i saslušali.

Tečaj je pohadalo 26 članova iz 16 društava, 1 član iz čete i 10 članica iz 9 društava. Tečajci su bili o župskom trošku u pogledu stana i prehrane, a sve to je bilo organizovano u prostorijama Sokolskog doma društva Niš-Matica.

Tečaj je trajao 8 dana s ukupno 63 časa i to po 8 časova dnevno. Rad je počinjao u 8 pre podne i trajao do 12, a po podne od 14 do 18 časova.

U tehničkom pogledu je tečaj vođio br. Ban i s. Banova, savezni prednjački, a pomagali su im braća: Stojanović, žup. prednjački, Todorović, nast. društva Niš-Matica, i Bogić, zam. nač. župe. Ostali predavači su bili braća: Drag. Pavlović, prosvetar župe (sok. misao i organizacija), Čemović, čl. POŽ (istorija), dr. D. Mihailović, žup. lekar (anatomija, fiziologija i prva pomoć) i M. Marinković, zam. nač. župe (strojne vežbe).

Na tečaju je predeno gradivo samo za zimski raspored časova I deo, a II deo ima se nastaviti u junu mesecu kada će se preći celo gradivo i time će tečaj biti potpun i dati prednjacima pravo na polaganje ispit.

Na kraju tečaja starešina župe br. Dimitrijević održao je predavanje o novom članstvu, a na završetku svog govora zahvalio se je br. Banu i s. Banovoj, članovima TOŽ, predavačima na njihovom trudu kao i tečajcima na njihovoj pažnji i zamolio ih da u svom radu istraju.

Po završenom govoru br. Ban je predao tečajima uverenja o pohadanju tečaja, a zatim je bio prireden zadržanički ručak.

U. S.

Humano delo Sokola v Gornji Radgoni

Prosvetni in prednjački zbor Sokolskega društva Gornja Radgona je priredil pr. leto svoji deci i naraštaju izredno lepo uspelo božično. Trška občina Gornja Radgona je dala na razpolago veliko sejno dvoranu, kar je dalo prireditvi svećanje oboležje. V dvorani, ki jo je napolnila številna sokolska družina in stariši dece, je bilo pripravljeno lepo okrašeno božično drevo in pod njim mnogo daril. Dobra sreca Sokolov in sokolstvu naklonjenega občinstva so uvaževala hudo krizo in s tem zvezano pomanjkanje, ki tare malega človeka ter so prispevala v sklad za obdaritev revne sokolske dece v svojih močih lepe vsote in razna darila, da na ta način podpre veliko humano delo obmejnega Sokolstva. Pripravili so: društvo samo 500 Din, Občinska hranilnica in Gor. Radgoni 500 Din, Dr. Boezi Lenart 400 Din, Padišach Oto 100 Din, po 50 Din Požur Hinko, Mavrič Karel in Ritonja Martin, Švenček Janko 20 Din, Kline Ludvik 15 Din, po 10 Din Sukič Anton, Knaflje Rudolf, Ahtik Rudolf, Semenič Stanko, Stanovšek Franjo, Cividini Stane, Lorber Marija, Kovačec Marija, Burja Rihard, Biziak Mirko, Vidmar Mirko, Simončič J., Čeh Antonija, in natura: Firma Meinl, firma Probst, firma Hrastelj Joža, Pavlović Zora, Korošec Franc mlajši, Jurša Alojzij, Šusec Janko, Puhić Ivan, Hibler Elizabeta, Kurnik Marica, Mavrič Ana, Gorenc Franjo, Samec Franc, Ajlec Jakob, Klemenčič Anton, Karl Baumgartner in Rozmančič Peter.

Zbrano sokolsko društvo in navzoče občinstvo je nagovoril v lepo zasnovanem govoru društveni starosta br. Karl Mavrič, na kar so sledile deklamacije dece in petje. Vsa sokolska deca in naraščaj po številu 107 je bila obdarovana, od teh 82 revnejših z najpotrebcijo oblike in perilom. Na ta način je bilo številnim revnim malčkom omogočeno okusiti božično dobrote, ki bodo zaradi hude gospodarske stiske to leto brez dvoma marsikje izostale. Od radosti je zarošlo oko številnih materiam, ki so videli svojo dečko zopet enkrat zadovoljno in vso srečno. Sokolsko društvo Gornja Radgona si šteje v prijetno dolžnost, da se tem potom zahvali vsem in vsakomur, ki je prispeval v ta namen ter priporočil da tako lepo uspele prireditve.

St.

IZ NAČELNIŠTVA SOKOLSKE ŽUPE LJUBLJANA

Na svoji prvi seji 12. dec. je bila izvršena konstitucija novega strokovnega odbora, ki je povečan s članim bivšega zveznega načelnosti. Odsek za vadbo članstva je prevzel br. Trček, za mladino br. Procenc, za zimske panege br. prof. Bačar, za vzdrževanje stikov z društvi in okrožji br. Smole, za vzdrževanje stikov z ostalimi župnimi dravskimi banovinama br. Ambrožič, za taborjenje, igre in plavanje br. Fr. Lubej za jezdarenje br. por. Jovanović. Za poročevalca v časniku je bil določen br. A. Kostnapel. Tajniške poslane izvještaje so bili dodeljeni tajnikom odbora, br. St. Pire. Zupni načelnik br. Vrhovec je poudaril v svojem nagovoru, da je potrebno vsestransko razširiti delo s prirejanjem večjega števila prednjačkih tečajev, poglobiti stike z župnimi društvi in četami. Dalje je bilo razglašeno, da namerava prirediti župna osmednevni smučarski tečaj na Gorjušah in mogoče tudi tečaj za skoke na župni skakalnicu v Zlebeh pri Medvodah. Nekateri edinice ljubljanske župe so pričele prirediti samostojne prednjačke tečajev, kar je vsekakor prav razveseljiv pojav. Približno je tudi jezdni tečaj za članice, za moško šolo v jahanju pa se je tudi priglasilo 29 bratov. Župa Ljubljana bo priredila prihodnje leto velik župni zlet v Ljubljani, kjer bo nastopilo vse članstvo in omladina župnih edinic. Ker ima župa veliko število telovadčih pripadnikov, je vsekakor potrebno, da se društva že sedaj prične pripravljati z vso vnemo nanj, da bo lepa in dostojna manifestacija sokolskega dela.

OKRUŽNI SLET U VALJEVU

U Valjevu je održan prvi okružni tečaj od 4 do 13 nov. 1935. Na tečaju su bila 22 slušača, koji su revnosno posećivali tečaj i doprineli njegovom uspehu. Tečaj je podjelen na dnevni i večernji. Dnevni tečaj pohadalo je 10 braće i sestara, a večernji ostali. Na tečaju su predavani ovi predmeti: organizacija (1 čas), strojne vežbe (7 časova), sprave (7 časova), proste vežbe (9 časova), dečje igre (5 č.), različnosti (4 č.), laka atletika (13 č.), praktično vodstvo (2 č.), ideologija (2 č.), istorija Sokolstva (1 č.), metodika (3 č.) i administracija (1 č.). Svega je održano 55 časova. Tečajci su živeli internatski i medu njima je vladalo potpuno bratski duh; svih su se veoma dobro osečali za sve vreme. U toku tečaja priredena je štafeta kroz ulice Valjeva i to 6 × 200 m. Istoga dana je održana i kros-kontri na 2500 metara i u njemu je učestvovalo 19 takmičara. Prvi je na cilj stigao brat Dražićević R. i to za 9,364 min. U štafeti je pobedio odjeljenje iz Srednje poljoprivredne škole. Tečaj je u svemu dao dobre rezultate, a na tečajima je da uspeh tečaja dokažu svojim radom u svojim jedinicama.

Jesam li poslao preplatu za sokolske listove?

KRONIKA

Osvećenje kosturnice palim russkim borcima u Beogradu. U nedelju 12. o. m. pre podne osvećena je u našoj domovini prva kosturnica — spomenik russkim ratnicima-junacima, koji su pali u svetskom ratu. Ovaj prekrasni spomenik podignut je u neposrednoj blizini spomenika braniciima Beograda, a u njegovoj kosturnici sahranjene su kosti oñih palih i umrlih russkih oficira i vojnika, koji su se borili bilo pri obrani Beograda ili na solunskom frontu za slobodu Srbije i oslobođenje Jugoslavije. Svečanosti su učestvovali izaslanik Nj. Vel. Kralja pukovnik g. Savic, izaslanik Pretsednika Vlade i Ministra vojske i mornarice, pretsednik Beogradske opštine g. Vlada Ilić, četnički vojvoda Kosta Pečanac, mnoštvo russkih carskih oficira s generalima Opuhinom, Artamonovom i Skorudomovom na čelu, russki Sokoli, odred naše vojske s muzikom i mnoštvo Beograđana. Posvetu spomenika-kosturnice izvršio je Nj. Svetosav Patrijarh Varnava uz asistenciju russkog episkopa Jovanu i mnoštva svećenika. Tom zgodom održao je patrijarh Varnava značajan govor, u kome je istaknuo veliku i trajnu zahvalnost te ljubav naroda prema majci Slovenstvu Rusiji, a na kraju nepokolebitu veru u uskrsnuće velike nacionalne Rusije. Nakon togog otkrio spomenik izaslanik Nj. Vel. Kralja, Pretsednik odbora za podizanje spomenika advokat i potpredsednik beogradske opštine g. Dobra Bogdanović, predao je nato spomenik na čuvanje pretsedniku Udrženja russkih ratnika u Jugoslaviji generalu Skorudomovu.

100-godišnica rođenja dr. Gaja Bulata. Ovog meseca navršava se 100 godina od rođenja dr. Gaja Filomena Bulata, jedan od najzaslužnijih preporoditelja našeg naroda u Dalmaciji. Pokojni Bulat bio je kasnije građačnici splitski i narodni poslanik u Dalmatinskom saboru u Zadru i u bečkoj skupštini. Bio je veliki patriota i več onda propovednik jugoslovenskog narodnog jedinstva. On je bio jedan od boraca, koji je u Splitu ponovno oživeo narodnu misao i u Beču izvojeno pravo upotrebe našeg jezika u državnom nadležtvu (lex Bulat). Pokojni Bulat živo se je borio već davno pre rata za zelenički spoj Splita sa zaledem. Ova značajna stogodišnjica prošla je skoro nezapazena, ali jugoslovenski nacionalisti nisu zaboravili ovu markantu ličnost iz vremena borbi za preporod i oslobođenje našeg naroda.

80-godišnjica Antona Aškerca. Dne 9. januara navršilo se je osamdeset godina od rođenja prvog i najvećeg slovenačkog epika Antona Aškerca. Ašker se je rodio 1856 u selu Globoku na Rimske Toplice, a umro je 1912 god. Osnovnu školu pohadao je u Sv. Martinu, a gimnaziju u Celju. Bogosloviju svršio je u Mariboru, našto je službovoao po raznim krajevima. Već kao teolog bio se studijem istočne verske filozofije, a kasnije i proučavao nocijizam, pa se je udalio od katoličke dogmatike. Dosledan svom ubedjenju napustio je svećeničko zvanje i nastupio mesto arhivara kod grada Ljubljane. Od godine 1899 pa do 1903 bio je urednik najstarije i najbolje slovenačke literarne revije »Ljubljanski Zvon«, u kome je od 1895 uredio pesnički deo. Mnogo je putovao našim krajevima i inostranstvom. Namerno da se posveti i studiju filozofije, ali zbog njegovog panslovenskog i srbofilskog mišljenja, austrijska mu je vlasta odbila stipendiju. Svoje prve pesme objavljivao je u »Ljubljanskem Zvonu«. Poznate su njegove slobodoumne romance i satire. Glavna su njegova samostalna dela: »Balade i romane«, »Lirske i epske poezije«, »Nove poezije«, »Russka antologija«, »Zlatorog«, »Četvrti zbornik poezije«, »Primož Trubar«, »Mučenice«, »Junaci«, »Jadranski biseri«, »Akropolis i piramide«, »Atila u Emoni«. Napisao je i mnogo lepih putopisa. Pridrođen je novo izdanie Prešernovih i Keteovih pesama. U proslavu osamdesetodišnjice njegovog rođenja izdaje »Zgodovinsko društvo u Mariboru« potpunu bibliografiju s njegovom korespondencijom; knjigu je uredila prof. Marija Boršnik u Celju.

Sezdesetodišnjica rođenja Žeka Londona. Dne 12. o. m. navršila se je 60-godišnjica rođenja Žeka Londona, jednog od najdarovitih pisaca Amerike. Njegovi su pustolovni, socijalni i romanji iz života životinja poznati skoro u čitavom kulturnom svetu. Ovaj genijalni pisac bio je poznati boem. Skitao se je čitavom Amerikom, dok mu neureden život nije zadao smrtni udarac. Bio je dopisnik američkih listova i to 1905 u rusko-japanskom, a 1914 u Međuskom. Dne 12. novembra 1916 umro je na svom malom imanju. Od njegovih dela najpoznatiji su romani »Martin Eden«, »Dolina meseca«, »Kralj alkohola«, »Žlezna peta«, »Ljudi s ponorkom«.

Iz kase »Sokolskog sreća« odeveno je 7 dece sa dobrom i toploim odevom i obucom.

Mehmed Džemaludin Čaušević 65-godišnjak. Bivši vrhovni predstavnik muslimana Jugoslavije, umirovljeni reis-ul-ulema Mehmed Džemaludin Čaušević, navršio je krajem decembra pr. g. 65 godinu svog života. Jubilarac spada ne samo u red najstaknutijih naučnika naših muslimana več i u red zasluznih kulturnih i nacionalnih radnika, koji je izveo mnoge socijalne reforme i dao našim muslimanima prve verske knjige i nabožne listove na našem jeziku. Jubilarac se rodio 28. decembra 1870 u selu Arapuši kod Bosanske Krupe. Čitanje i pisanje učio je od svog oca, koji ga je kasnije poslao u bihaćku medresu. Godine 1887 otiašao je u Carigrad, gde je punih 17 godina učio na srednjim i visokim školama te diplomišao na teološkom i pravnom fakultetu. Nakon očeve smrti 1903 vratio se kući i postao profesor arapskog jezika u sarajevskoj gimnaziji. Godine 1905 postaje član Ulema Medžlisa, a 1909 postaje redoviti profesor šerijatske sudske škole. Zbog sukoba s austrijskim vlastima 1912 podneo je ostavku, što mu je smetalo naredne godine i pri izboru na mesto reis ul uleme. No, kad je biran jednoglasno i po drugi put, morale su ga austrijske vlasti potvrditi. Godine 1929 postavljen je za vrhovnog verskog poglavara svih muslimana Jugoslavije, a u penziju stupio je naredne godine. Da pomogne prevod s arapskog na naš jezik uveo je arabiču, t. j. arapsko pismo s novim znacima za nekoje naše glasove, kojih arapski jezik nemá. U početku naišao je na otpor, ali je ipak pobedio. Počeo je da uvadja latincu i pri pisanju verskih knjiga i listova naših muslimana. Sam je napisao na našem jeziku »Bergieviju«, nekakav katekizam za učenike osnovnih

škola, dalje »Kratku povijest Islama«, »Ritnička pravila za čitanje Korana« i t. d. Uredio je u svoje vreme verski deo časopisa »Behar« i kasnije pokrenuo te uredivo verski mesečnik »Tariq«, kasniji »Mualik«, a na kraju tehnik »Misbah«. Čaušević je i jedan od pokretača kulturnog društva »Gajret« i jedan od utemeljitelja dobrotvornog društva »Naša uzdanica«.

Razne kulturne vesti. Ovih dana slavio je sedamdesetodišnjicu svog života poznati češkoslovački geograf i istraživač prof. dr. Vaclav Šembera. Dr. Šembera proputovalo je više puta Evropu i Severnu Afriku te organizovao odlično geografski institut u Pragu; ima i velikih zasluga za izradnju tačnih mapa Balkana. Bio je organizator I kongresa slovenskih geografa i etnografa.

Ove godine započće pretstave u Salzburgu dne 25. jula i to s izvedbom Betovnovog »Fidelia«; pretstave će trajati do 31. avgusta. Ove pretstave, na kojima sudeluju najpoznatiji glumci, pevači i muzičari sveta, uživaju svetski renome. Ove godine davaće se pored pomenute opere još i »Falstaff« od Verdića, »Majstor« — pevači iz Nirberga od Vagnera, »Don Juan« od Mozarta i još neke Mozartove opere kao i mnogo drugih kompozicija. Od dramskih dela izvodile se i ove godine »Faust« od Geteja i »Covek« od Hofmanstala.

Cetračasti međunarodni kongres historika umetnosti održaće se krajem avgusta u Švicarskoj; pozvani su naučnici iz čitavog sveta.

Najveća biblioteka u Rusiji nalazi se u Moskvi i nosi Lenjinovo ime. Danas broji preko šest i po miliona knjiga, koje može besplatno da čita svaki državljanin. Država potpomaže ovu biblioteku sa 4 miliona rubala godišnje.

**MALE VESTI
IZ NAŠIH JEDINICA**

KLJUČEVE
vseh vrst po fotografijah
ali risbah
izvezuće
najboljše
najboljše
KLJUČARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVAT

Učiteljska tiskarna
Ljubljana
Frančiškanska 6

Tiskarska splošna tiskarnica
podružnica knjigarnice "Maribor"
Palata bonovske hičnolice

INDIJA. — Zabava. Na drugi dan pravoslavnog Božića 9. I. o. g. priredena je vrlo uspela zabava na kojoj su dilektanti ovoga društva izveli na potpuno zadovoljstvo publike 2 komada od Br. Nušića: »Analfabeta« i »Dugme«. — Osobit utisak je učinio guslar i pevač br. Vučić — Bulatović, koji je uz gusle otpevaо »Smrt Kralja Petra I Velikoga« i »Smrt Kralja Aleksandra I Ujedinjenja«. Čist prihod je išao u fond za gradnju sokolskog doma, koji do sada iznosi 40.000 Din u gotovini, a isto toliko u obveznicama. P. L.

KASTAV. — Silvestrovo. Sokolsko društvo u Kastvu priredilo je za